

Avocatul general Sharpston consideră că solicitanții statutului de refugiat care susțin că sunt persecutați pentru orientarea lor homosexuală pot forma un „anumit grup social” în temeiul legislației Uniunii Europene cu privire la refugiați

Deși incriminarea activităților homosexuale în țara de origine nu constituie în sine un act de persecuție, autoritățile naționale trebuie totuși să examineze dacă un anumit solicitant riscă să facă obiectul unor acte calificate ca atare

X, Y și Z sunt cetățeni din Sierra Leone, din Uganda și, respectiv, din Senegal. Toți trei sunt homosexuali și urmăresc obținerea statutului de refugiat în Țările de Jos, susținând că sunt îndreptățiți să se teamă că vor fi persecutați în țările lor de origine din cauza orientării lor sexuale. În această privință, actele homosexuale sunt infracțiuni în toate cele trei țări și pot determina aplicarea unor sancțiuni severe, de la amenzi într-un quantum ridicat până la închisoare, în anumite cazuri detențiunea pe viață.

În temeiul unei directive europene¹, care se referă la prevederile Convenției de la Geneva², un resortisant al unei țări terțe care, ca urmare a unei temeri bine fondate de a fi persecutat din cauza rasei sale, a religiei, naționalității, opiniilor politice sau apartenenței la un anumit grup social se află în afara țării al cărei cetățean este și care nu poate sau, din cauza acestei temeri, nu dorește să solicite protecția respectivei țări, poate solicita statutul de refugiat. În acest context, astfel de acte de persecuție trebuie să fie suficient de grave prin natura sau prin caracterul lor repetat pentru a constitui o încălcare gravă a drepturilor fundamentale ale omului.

Raad van State (Consiliul de Stat) din Țările de Jos, sesizat cu judecarea cauzei în ultimă instanță, a adresat Curții trei cereri de decizie preliminară cu privire la evaluarea cererilor de acordare a statutului de refugiat în temeiul dispozițiilor directivei. Instanța națională solicită Curții să se pronunțe cu privire la aspectul dacă resortisanții țărilor terțe care sunt homosexuali formează un anumit grup social în sensul directivei. În continuare, instanța națională solicită să se stabilească în ce mod ar trebui să evalueze autoritățile naționale ceea ce constituie un act de persecuție pentru activități homosexuale în acest context și dacă împrejurarea că aceste activități sunt incriminate în țara de origine a solicitantului și pot determina aplicarea unei pedepse privative de libertate constituie o persecuție.

În concluziile prezentate astăzi, avocatul general Eleanor Sharpston propune Curții să declare că solicitanții statutului de refugiat care au o orientare homosexuală pot forma, în funcție de condițiile existente în țara lor de origine, un anumit grup social în sensul directivei. Potrivit avocatului general, textul directivei demonstrează că legiuitorul Uniunii a indicat în modul cel mai clar posibil că persoanele care au drept caracteristică comună orientarea sexuală pot fi într-adevăr membri ai unui anumit grup social. În consecință, instanța națională trebuie să evalueze dacă un astfel de

¹ Directiva 2004/83/CE a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind standardele minime referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de statutul de refugiat sau persoanele care, din alte motive, au nevoie de protecție internațională și referitoare la conținutul protecției acordate (JO L 304, p. 12, Ediție specială, 19/vol. 7, p. 52).

² Convenția privind statutul refugiaților, semnată la 28 iulie 1951 la Geneva [Recueil des traités des Nations Unies, vol. 189, p. 150, nr. 2545 (1954)] și intrată în vigoare la 22 aprilie 1954. A fost completată și modificată prin Protocolul privind statutul refugiaților, încheiat la 31 ianuarie 1967 la New York și intrat în vigoare la 4 octombrie 1967.

grup are „o identitate proprie” în țara de origine a fiecărui solicitant, „deoarece este perceput ca fiind diferit de societatea înconjurătoare”.

Potrivit doamnei Sharpston, incriminarea unei activități homosexuale nu constituie în sine un act de persecuție în sensul directivei. Dimpotrivă, revine autorităților naționale competente sarcina de a evalua dacă un anumit solicitant poate să facă obiectul unor acte suficient de grave prin natura sau prin caracterul lor repetat pentru a constitui o încălcare gravă a drepturilor omului sau al unei acumulări de diverse măsuri, inclusiv încălcări ale drepturilor omului, care să fie suficient de gravă pentru a afecta solicitantul respectiv în mod comparabil. În lumina condițiilor existente în țara de origine a solicitantului, autoritățile naționale trebuie să ia în considerare riscul și frecvența inițierii urmăririi penale, gravitatea pedepsei impuse în mod obișnuit și orice alte măsuri și practici sociale față de care solicitantul poate fi îndreptățit în mod rezonabil să se teamă.

În sfârșit, în contextul aprecierii cu privire la aspectul dacă incriminarea manifestării unei orientări sexuale este un act de persecuție, avocatul general consideră că directiva nu face nicio distincție între o astfel de manifestare în sfera publică sau în sfera privată. În plus, potrivit avocatului general, unui solicitant de azil nu i se poate pretinde să dea dovadă de discreție sau să își păstreze secretă orientarea sexuală pentru a evita persecuția în țara sa de origine. În continuare, avocatul general susține că a sugera că ar trebui să se facă distincție între diferitele tipuri de manifestare a orientării sexuale a unei persoane sau chiar între cazuri de manifestare care nu reprezintă acte sexuale sau acte de afecțiune ar conduce la o soluție arbitrară. În sfârșit, într-un caz în care preținsele acte de persecuție din țara de origine se aplică atât homosexualilor, cât și heterosexualilor, revine autorităților naționale sarcina de a aprecia dacă solicitantul riscă să facă obiectul unor acte sau al unei acumulări de diverse măsuri care sunt suficient de grave prin natura sau prin caracterul lor repetat pentru a constitui o încălcare gravă a drepturilor fundamentale ale omului.

MENTIUNE: Concluziile avocatului general nu sunt obligatorii pentru Curtea de Justiție. Misiunea avocaților generali este de a propune Curții, în deplină independență, o soluție juridică în cauza care le este atribuită. Judecătorii Curții urmează să delibereze în această cauză. Hotărârea va fi pronunțată la o dată ulterioară.

MENTIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Instanța națională are obligația de a soluționa cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708